Klimaatbestendig en energieneutraal Asten

Vitale democratie Asten 2030

Thema avond duurzaamheid:

grondstoffen

Gemeente Asten

www.asten.nl/2030

Deze avond:

1. Opening
2. Presentatie duurzaamheid: grondstoffen
3. Discussie reikwijdte duurzaamheidsbeleid
4. Presentatie van afval naar grondstof
5. Pauze
6. Workshop
7. Stellingen voor verkenning van onze koers
8. Vervolg
9. Afsluiting

Programma tot nu toe met 2 delen:

Aandeel in opwarming beperken

- Besparen op energie
- Opwekken van elektriciteit
- Opwekken van warmte

Programma tot nu toe met 2 delen:

Aandeel in opwarming beperken

- Besparen op energie
- Opwekken van elektriciteit
- Opwekken van warmte

Omgaan met gevolgen

- Droogte
- Piekbuien
- Hitte

Komt er een ‘poot’ bij?

Aandeel in opwarming beperken

- Besparen op energie
- Opwekken van elektriciteit
- Opwekken van warmte

Omgaan met gevolgen

- Droogte
- Piekbuien
- Hitte

Aandeel uitputten grondstoffen verkleinen

- Minder gebruik
- Minder nieuw gebruik
- Meer hergebruik

Belang van zuinig omgaan met grondstoffen / circulariteit:

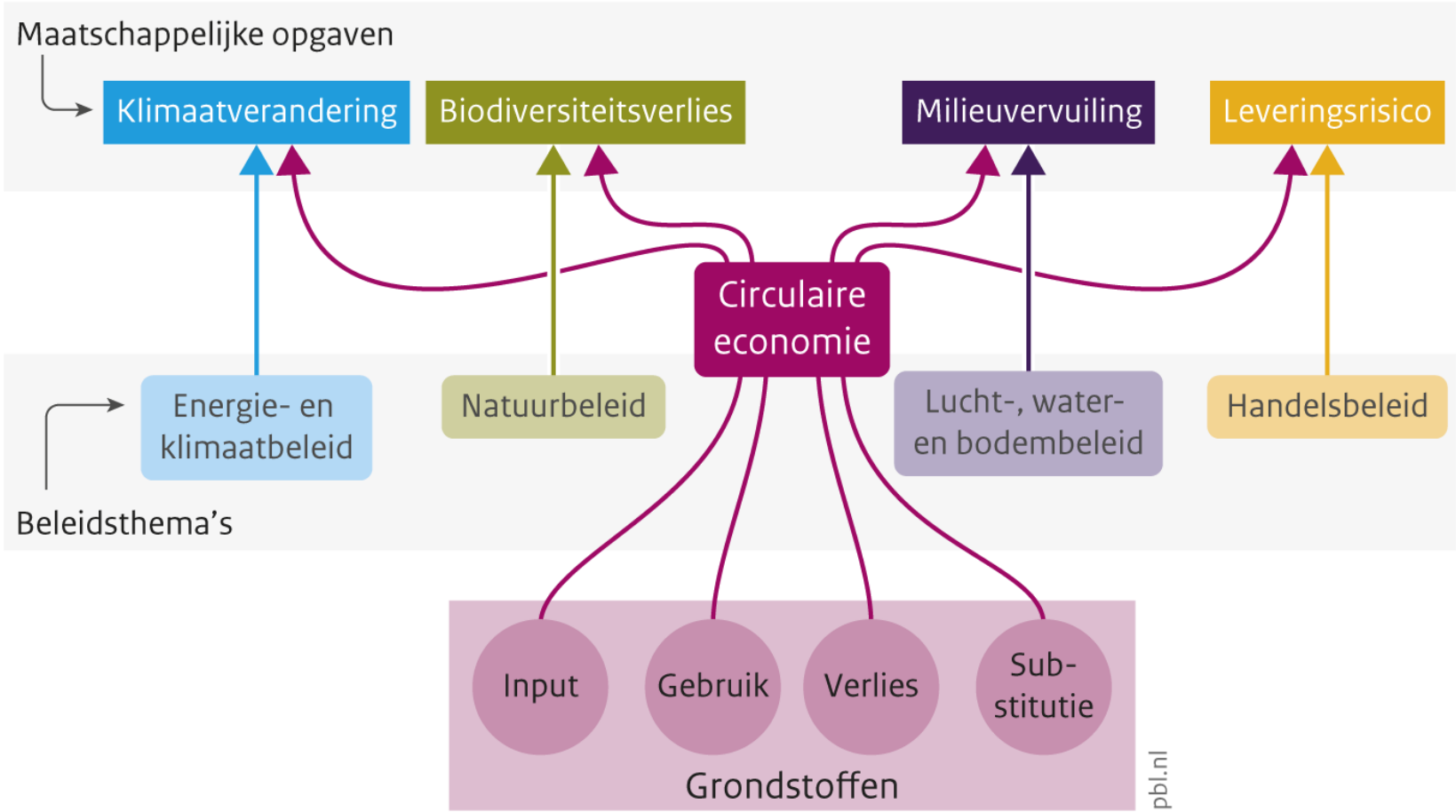
- Schaarste aan materialen
- Kosten van nieuwe materialen
- Kosten van afgedankte materialen
- Link met andere thema’s

Belang van zuinig omgaan met grondstoffen / circulariteit:

- Schaarste aan materialen
- Kosten nieuwe materialen
- Kosten afgedankte materialen
- Link andere thema’s

Kortom: duurzaamheid zonder circulariteit bestaat niet

Positionering circulaire economie ten opzichte van maatschappelijke opgaven en andere beleidsthema's

Bron: PBL

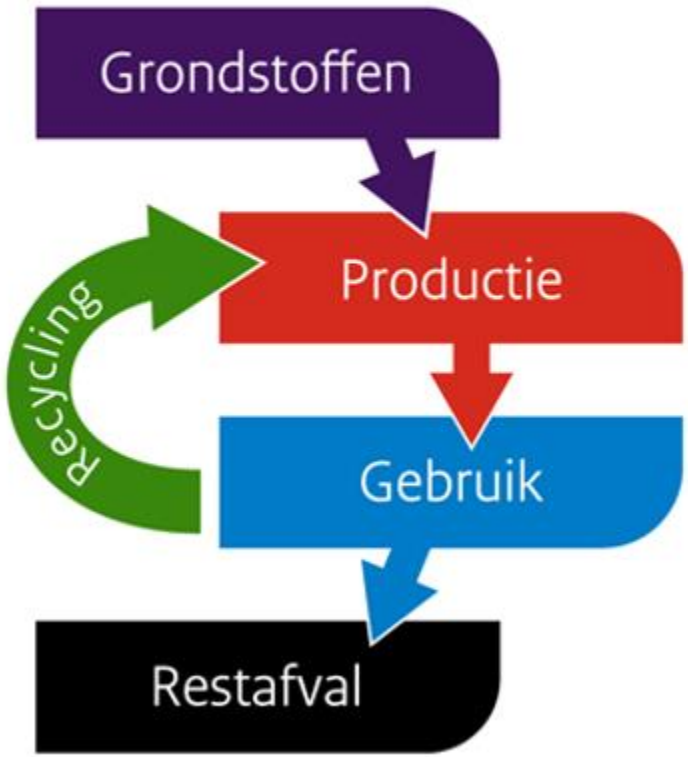
In een circulaire economie bestaat geen afval en worden producten en grondstoffen steeds opnieuw gebruikt.

Vitale democratie Asten 2030

Lineaire economie

Economie met recycling

Circulaire economie

Invloed gemeente

Voorbeeldfunctie

- Inkoper
- Verkoper
- Aanjager

Gemeente als inkoper stelling 1

We kopen niet meer in op basis van kosten maar op waarde tot voorbij de levensduur.

Gemeente als verkoper stelling 2

Uit alles wat we niet meer nodig hebben halen we de hoogst mogelijke gebruikswaarde.

Gemeente als aanjager stelling 3

Als aanjager zijn we te klein. Die rol nemen we niet.

Voorbeeldfunctie gemeente

Asten wordt het voorbeeld als:

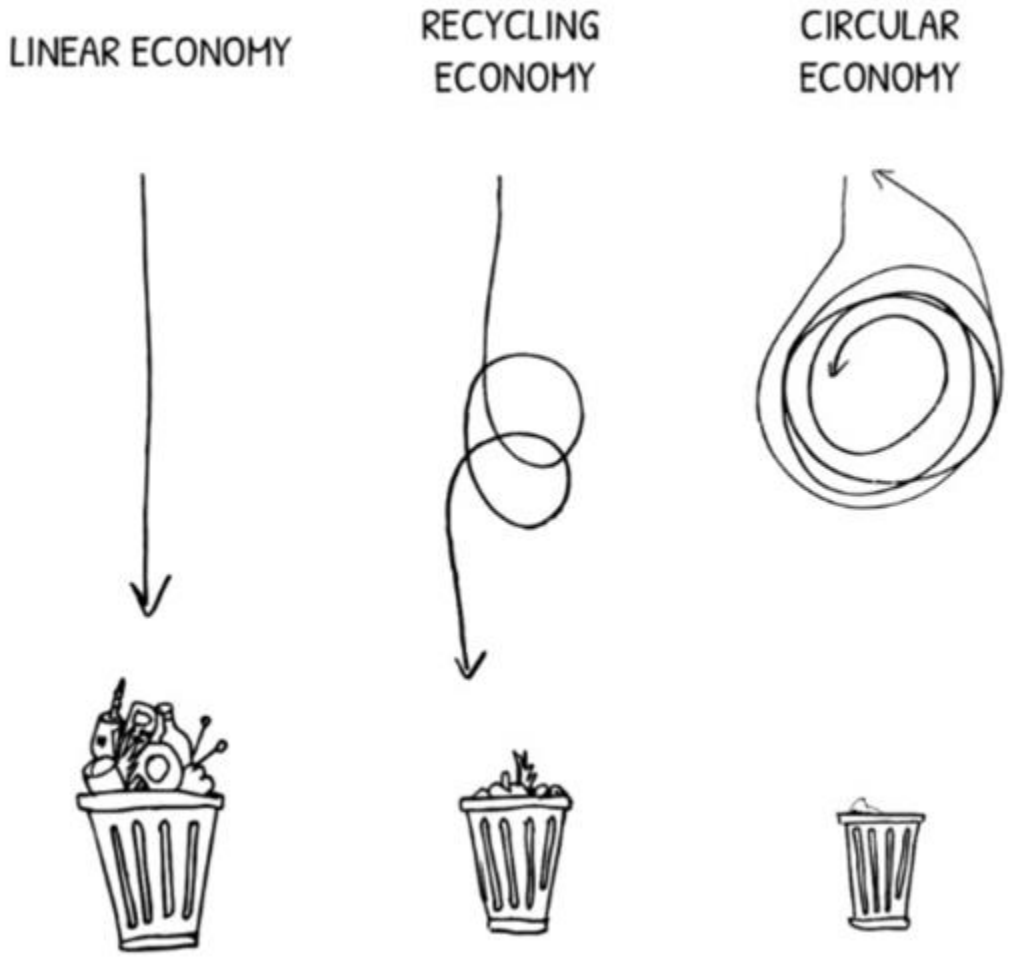
- **Inkoper?**
- **Verkoper?**
- **Aanjager?**

Even een kopje koffie

van afval
naar grondstof…

voor een
circulaire economie

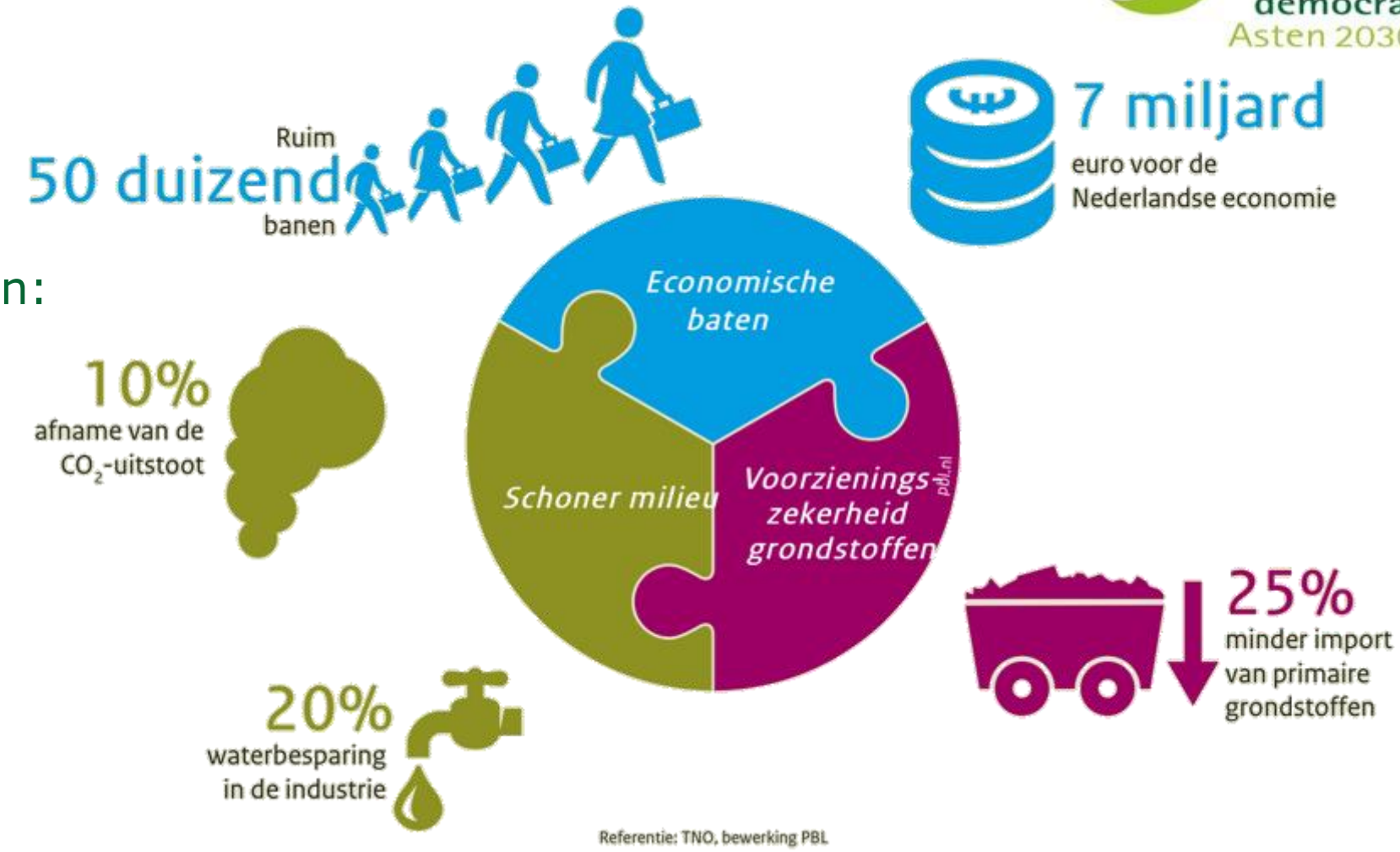

Vitale democratie Asten 2030

Circulaire economie geeft méér waarde

omgerekend voor Asten:

- 48 banen
- 6,4 miljoen euro

NL-strategie: de R-ladder

Refuse, Reduce, Redesign

Re-use, Repair, Refurbish, Remanufacture, Repurpose

Recycle, Recover

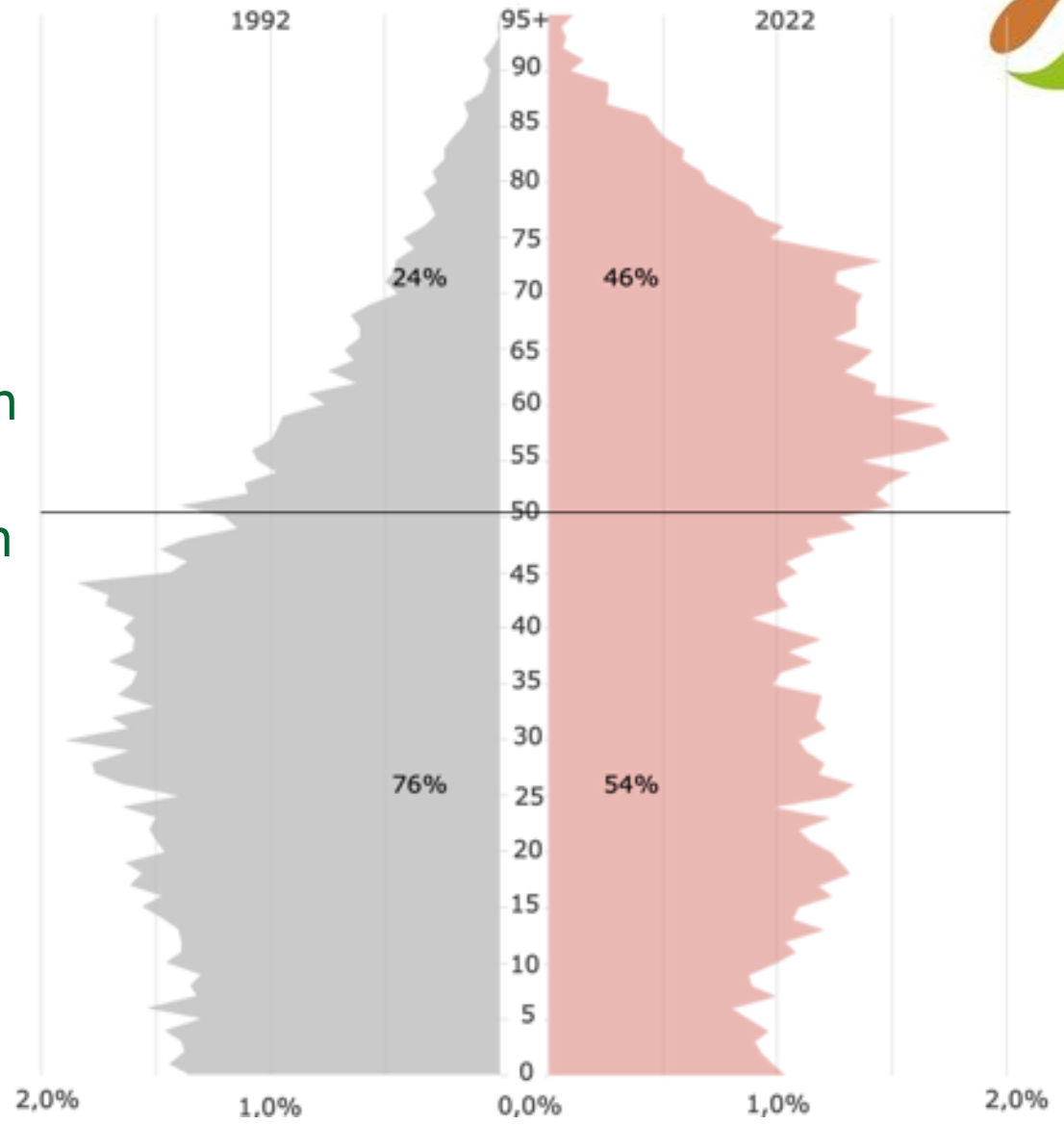
Vitale democratie Asten 2030

Asten: demografie

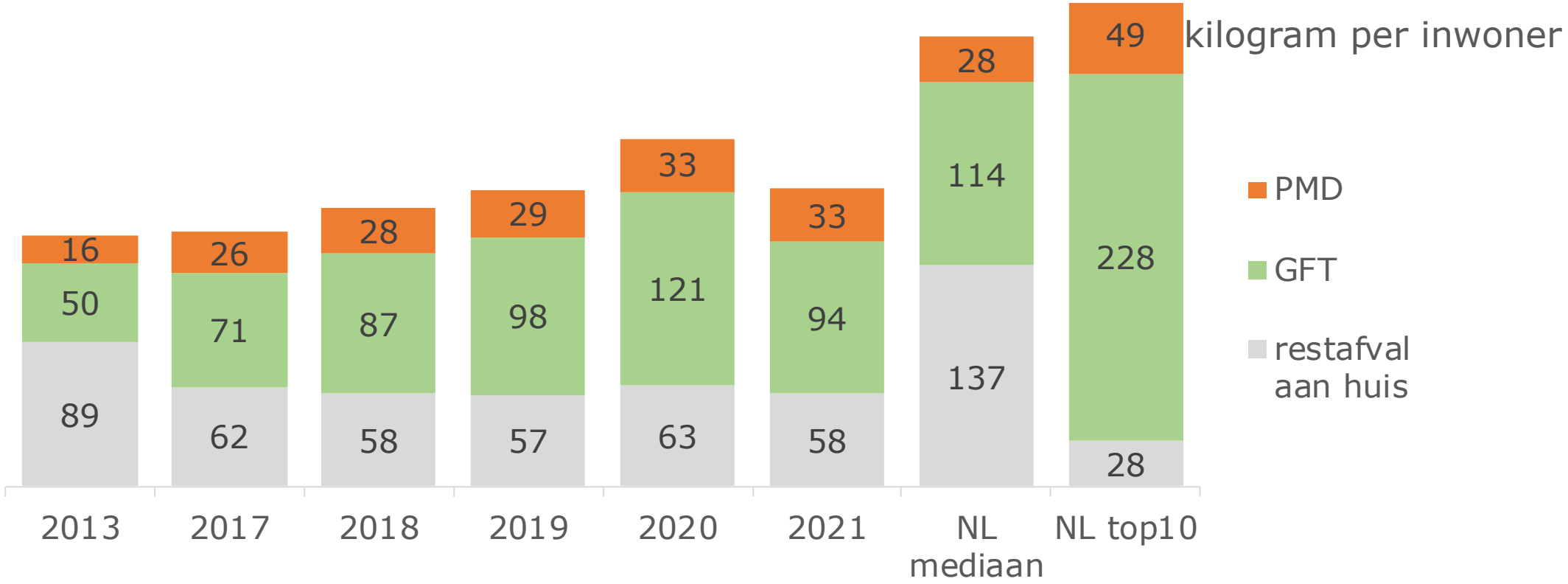
- In 30 jaar is het aantal mensen ouder dan 50 jaar verdubbeld.
- In 20 jaar is het aantal een- en tweepersoonshuishoudens met 14% gegroeid naar 68%.

opbouw bevolking naar leeftijd 1992-2022

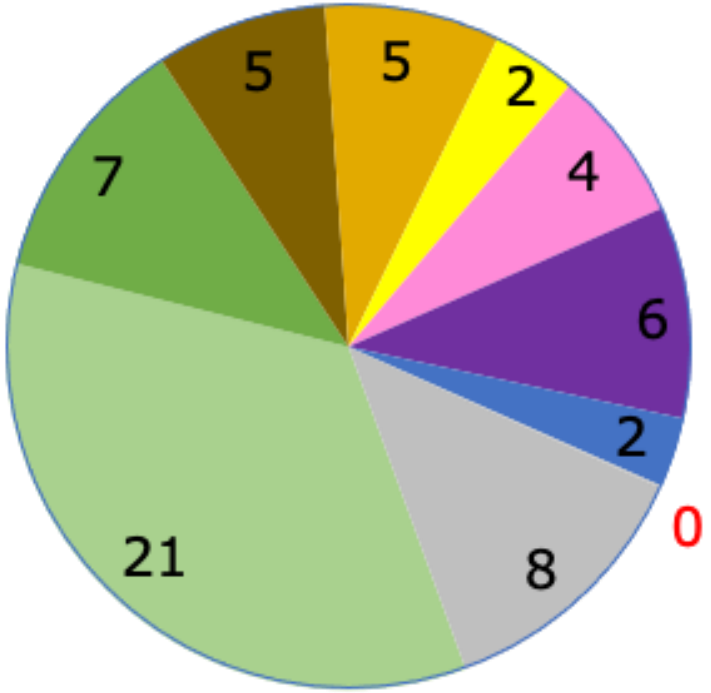

Asten: besparen op restafval is winstpakker

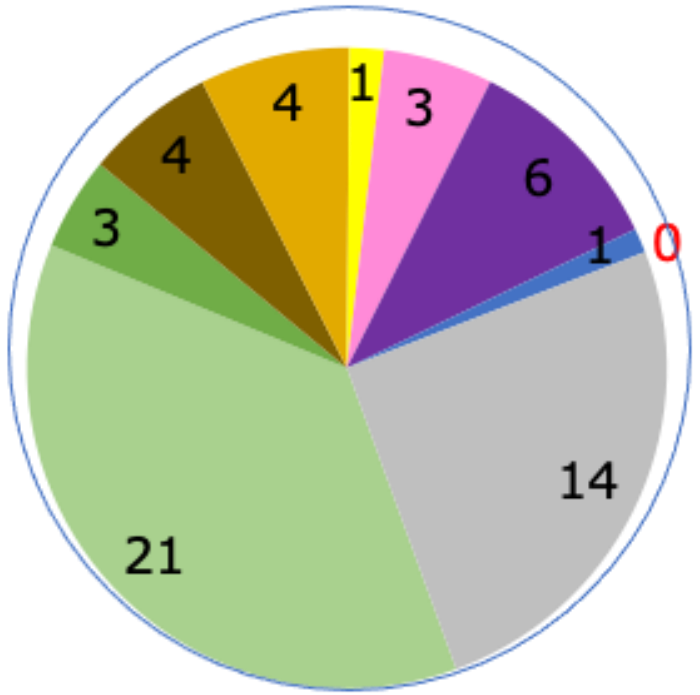
Asten: overmaat aan grondstoffen in het restafval

2017: 62 kg/p REST

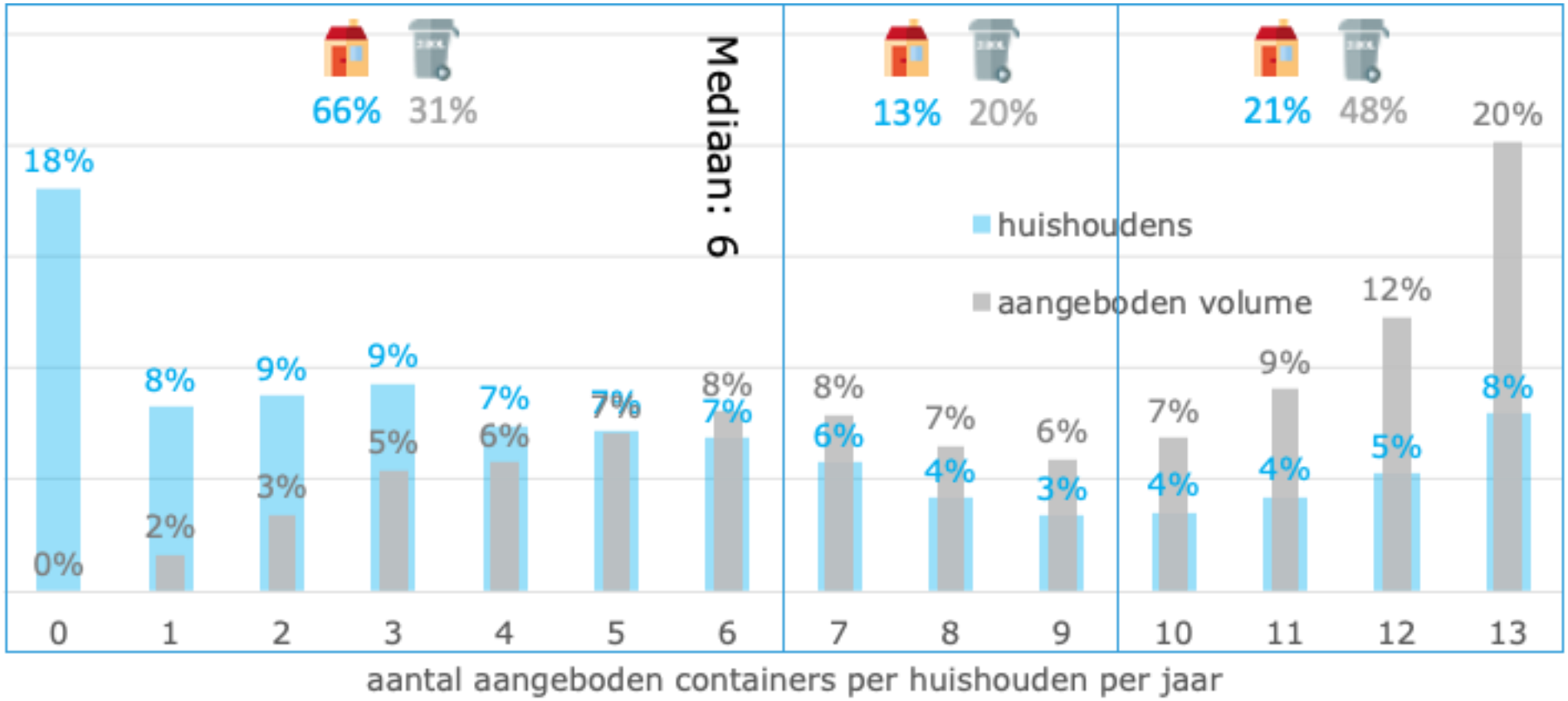

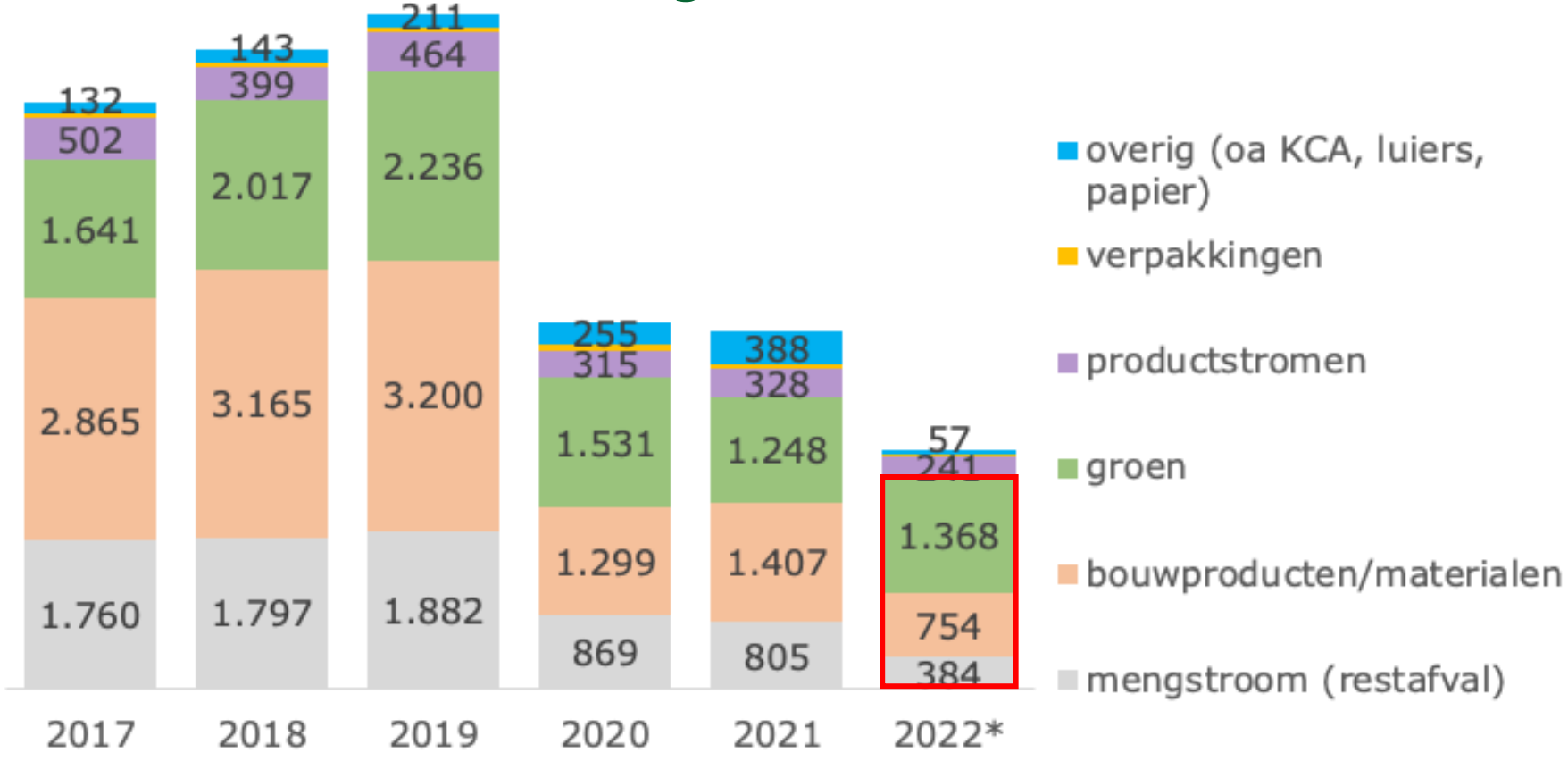
2021: 57 kg/p REST

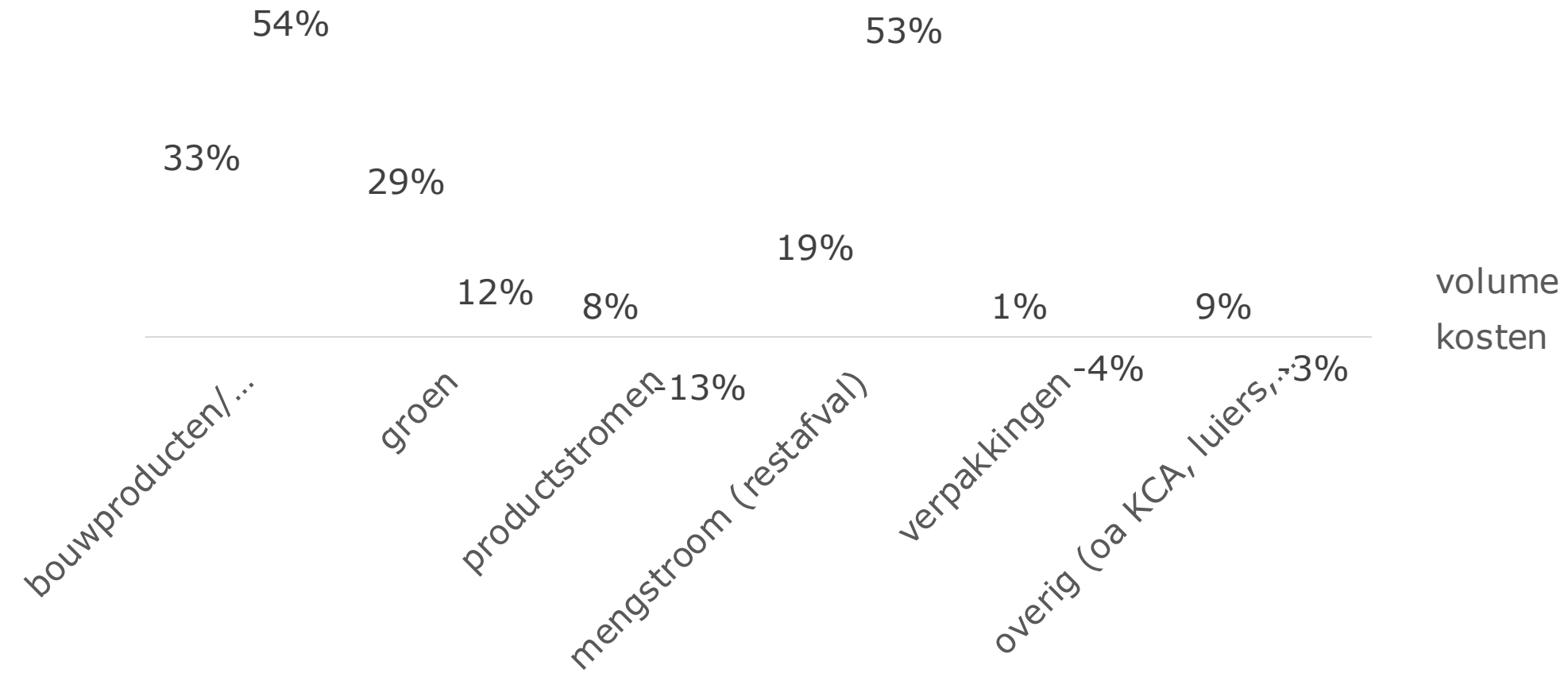
Asten: 21% huishoudens maakt 48% restafval

Milieustraat A-S: 80% gewicht door 3 stromen

Milieustraat A-S: restafval is grootste kostenpost

Samenvatting

- EU en NL zetten in op een circulaire economie
- Een circulaire economie schept 48 extra banen en 6,4 miljoen euro in Asten

Asten:

- Gemeenschap vergrijst en leeft in kleinere huishoudens
- Restafval scoort goed, maar is een winstpakker vanwege de grondstoffen
- 21% huishoudens maakt 48% van al het restafval (matige afvalscheiding)
- 80% van het gewicht ontstaat bij 4 restafval, groen, hout en puin bij de milieustraat
- Grof restafval veroorzaakt 53% van alle afzetkosten bij de milieustraat

doe-sessie
bouw het ideale retoursysteem

Focus op restafval geeft restafval

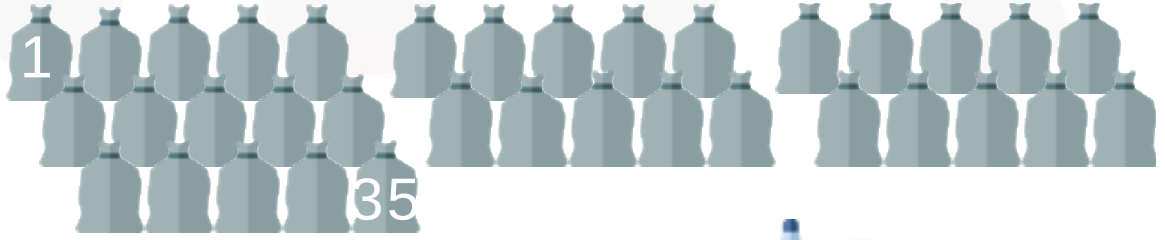
- 5.000 producten in ± 30 deelstromen, waarvan nu 7 stromen aan/nabij huis worden opgehaald
- daarvan is 35 kg/p/j of 210 ltr/p/j onvermijdbaar restafval
- maar de vuilniswagen komt 26 maal langs voor 140 ltr = 3.640 ltr én de inworptrommel van de stortkoker is onbeperkt toegankelijk…

vb hoogbouw:

35 stortingen

in Stein

verborgen verspilling

bij hoogbouw van Stein

metpieter

Voedselresten (GF), PMD en Restafval zijn dé *kantel*stromen

	ltr/ inw/ wk	waar	wanneer	probleem
GF	2,7	keuken	dagelijks	snel stank
INCO/luiers	25,0	badkamer/wc	dagelijks	snel stank, ruimte
Plastics	25,0	keuken	dagelijks	stank, ruimte
Metalen	1,3	keuken	regelmatig	stank
Drankkarton	0,5	keuken	regelmatig	stank
Glas	2,1	keuken	regelmatig	ruimte
RESTafval	0,5	badkamer/wc	incidenteel	hygiëne
Papier/Karton	18,8	huis	incidenteel	ruimte
Spullen	2,1	huis	incidenteel	ruimte
KCA	0,01	huis	incidenteel	"ongewoon"
Kringloop	veel	huis	incidenteel	ruimte, zwaar
Bouwafval	veel	huis	incidenteel	ruimte, zwaar
Tuinafval	veel	tuin	incidenteel	ruimte, zwaar

metpieter

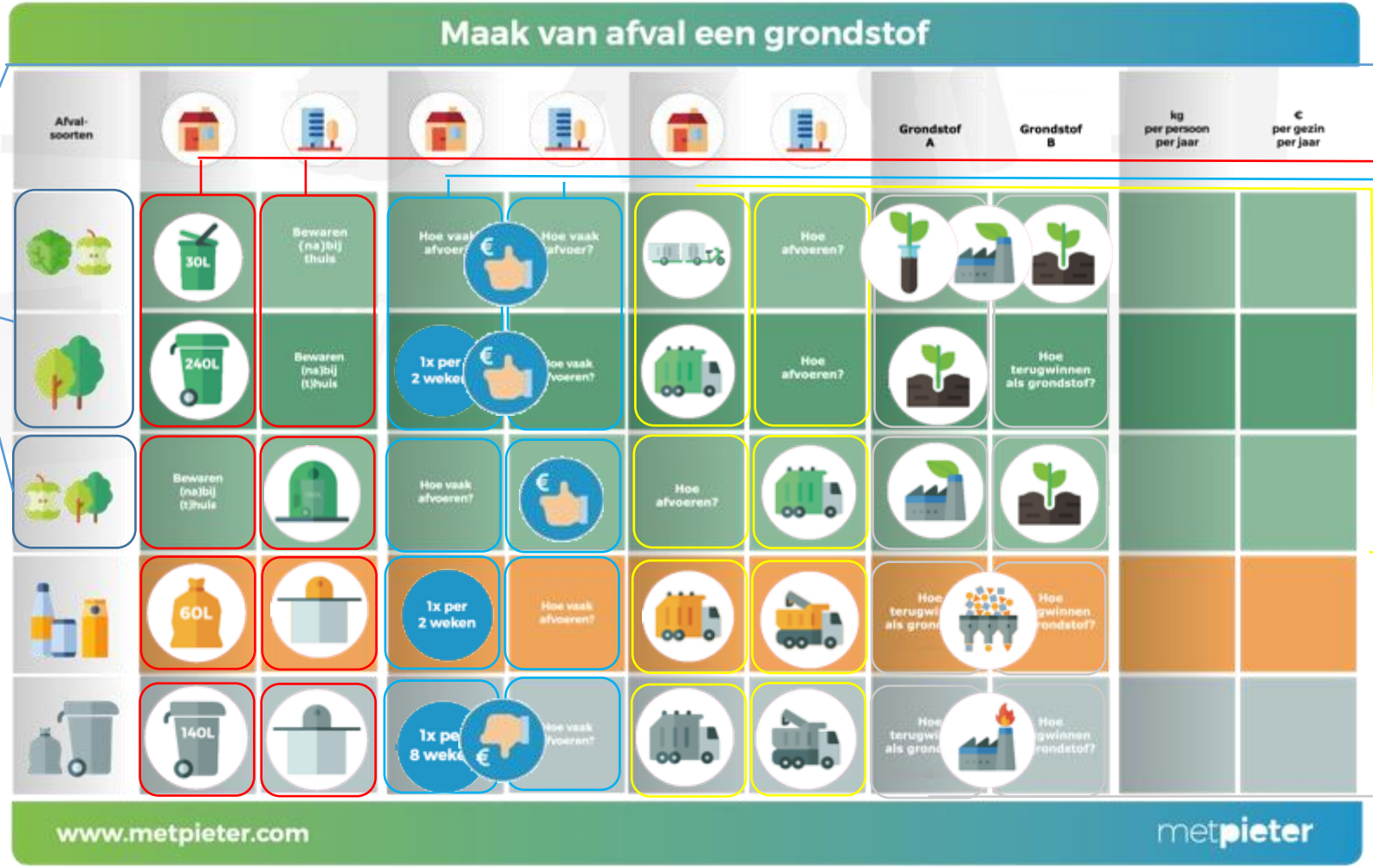
Nóg een paar belangrijke aandachtspunten

1) Iedereen heeft zijn eigen gewoonte met geen tot veel afvalscheiding
2) Communicatie: afval is voor de doorsnee mens gaan aandachtspunt
3) Gedragsbeïnvloeding is daarom de belangrijkste factor !!!
4) Bronscheiding waar het kan, nascheiding waar noodzakelijk
   - Bronscheiding geeft de meeste grondstoffen
   - Bronscheiding geeft de hoogste kwaliteit
   - Na bronscheiding volgt altijd nascheiding voor GFT, glas, PMD, papier, etc.)
5) Elke inzamelmethode heeft voor- en nadelen (o.a. waterbedeffect)

Hoe halen we onze inwoners uit hun ‘groef’?

metpieter

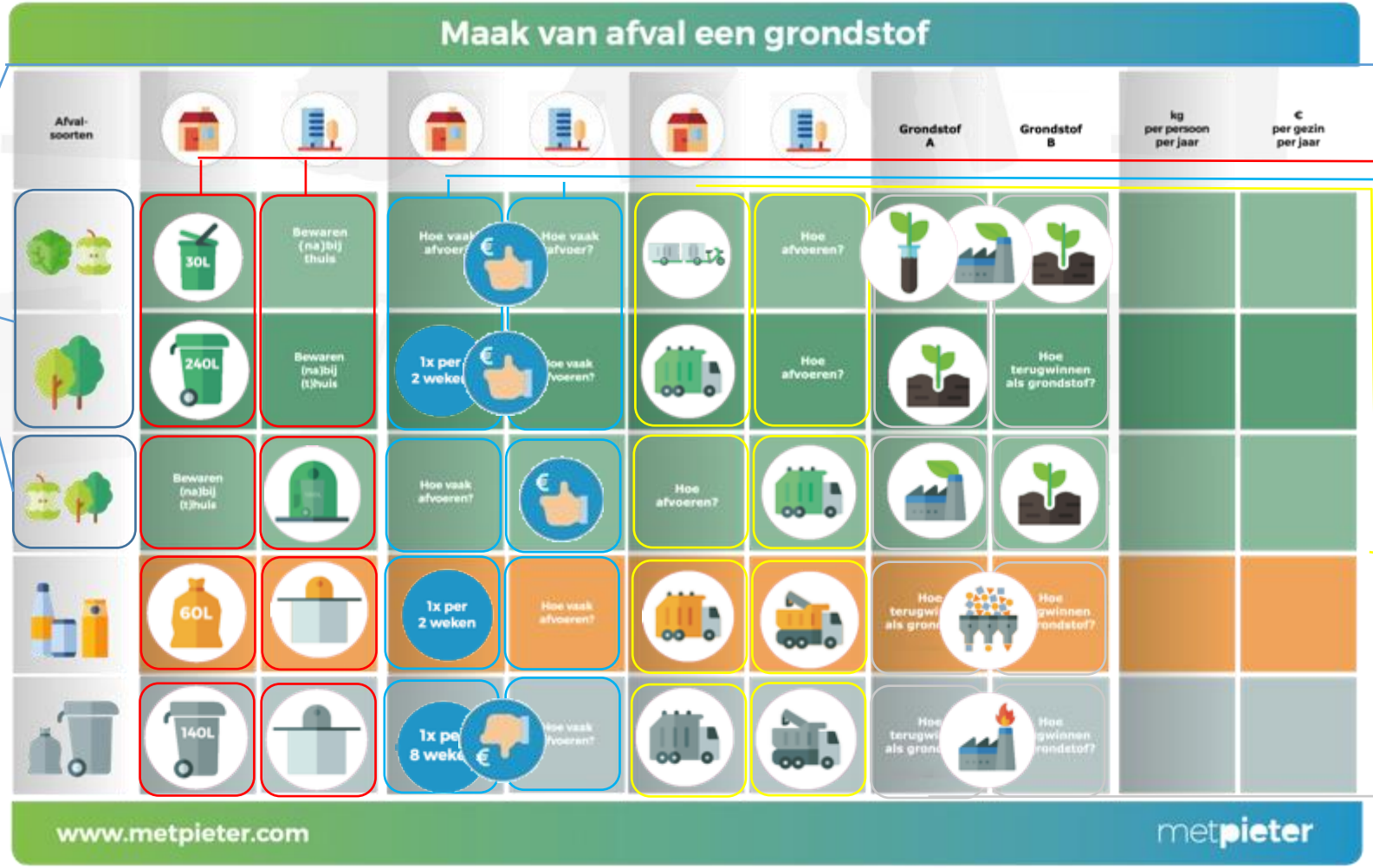
Bouw samen dé ideale inzamelservice voor grondstoffen

1. GFT of GF en T apart ?
2. Welke inzamelmiddelen GFT of GFT+T, PMD en REST kies je voor hoog- en laagbouw ?
3. Hoe vaak mag iets worden aangeboden ? En wat wil je met financiële prikkels ?
4. Welk soort voertuig zet je in voor welke grondstof(fen) ?
5. Welke toepassing(en) wil je uit de grondstof halen?

metpieter

Bouw samen dé ideale inzamelservice voor grondstoffen

1. GFT of GF en T apart ?
2. Welke inzamelmiddelen GFT of GFT+T, PMD en REST kies je voor hoog- en laagbouw ?
3. Hoe vaak mag iets worden aangeboden ? En wat wil je met financiële prikkels ?
4. Welk soort voertuig zet je in voor welke grondstof(fen) ?
5. Welke toepassing(en) wil je uit de grondstof halen?

metpieter

Klimaatbestendig en energieneutraal Asten

Vitale democratie Asten 2030

Bevindingen inzake het ideale retoursysteem

dialoog voor koersbepaling beleid

Ik vind dat we vanavond doelen (wat) van middelen (hoe) moeten scheiden.

1. JA (inclusief ja, mits, etc.)
2. Nee (inclusief nee, tenzij, etc.)

Dit is een ’opwarmertje’ ter introductie

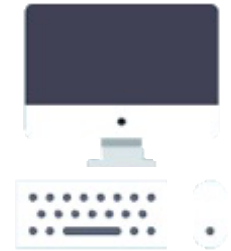
Het Rijk wil minder verspilling door o.a. minder restafval

Het Rijksbeleid heeft kwantitatieve als kwalitatieve ambities:

- Maximaal 30 kg/p/j restafval in 2025.
- Zo hoog mogelijke kwaliteit grondstoffen.

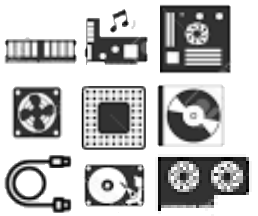
Veel gemeenten richten zich vrijwel volledig op GFT, PMD en restafval.
Maar je kunt afval ook inzetten als middel voor werkgelegenheid.

We krijgen nu 10 ct/kg voor ingeleverde elektronica.
Dat kan 50 ct/kg zijn als we dit ‘zelf’ ontmantelen met sociaal werk.
Textiel kunnen we ook lokaal laten sorteren op kringloop en recycling.

waarde: € 5
per computer

waarde creatie

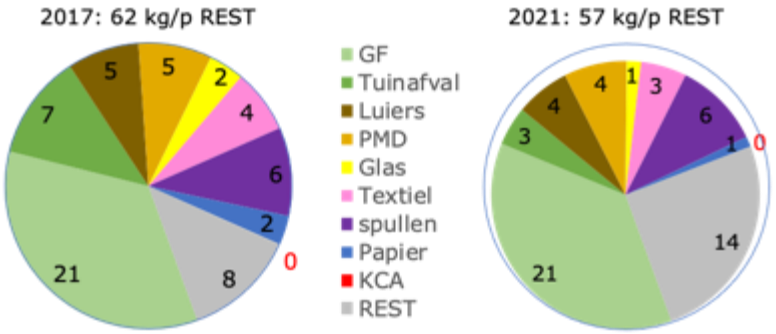
demontage-waarde: € 50
per computer

Wat vindt u het belangrijkste?

1. NATIONALE AMBITIES volgen voor afval
2. LOKALE KANSEN SCHEPPEN met afval

Wat is het milieu u waard?

Ons restafval bevat 80-90% grondstoffen.

Dat blijft zo met onze huidige aanpak…

Onze aanpak moet veranderen als we 43 kg/p meer grondstoffen willen en dito minder restafval (zie grafiek 2021).

Voor verandering moeten we investeren in bewustwording en andere aspecten.

Een aanpak voor zo min mogelijk restafval is daarom waarschijnlijk duurder.

Tot heden hebben we gestuurd op zo laag mogelijke kosten…

Wat vindt u het belangrijkste?

1. MILIEU (wat is duurzaamheid u waard?)
2. KOSTEN

Wat is service u waard?

Ons restafval bevat 80-90% grondstoffen.

Dat blijft zo met onze huidige aanpak…

Meer service kost extra geld, maar geeft meer gemak.

Maar minder service kan ook extra geld kosten als gevolg van extra restafval, lagere kwaliteit grondstoffen of rommel in de openbare ruimte.

Een voorbeeld van extra service:

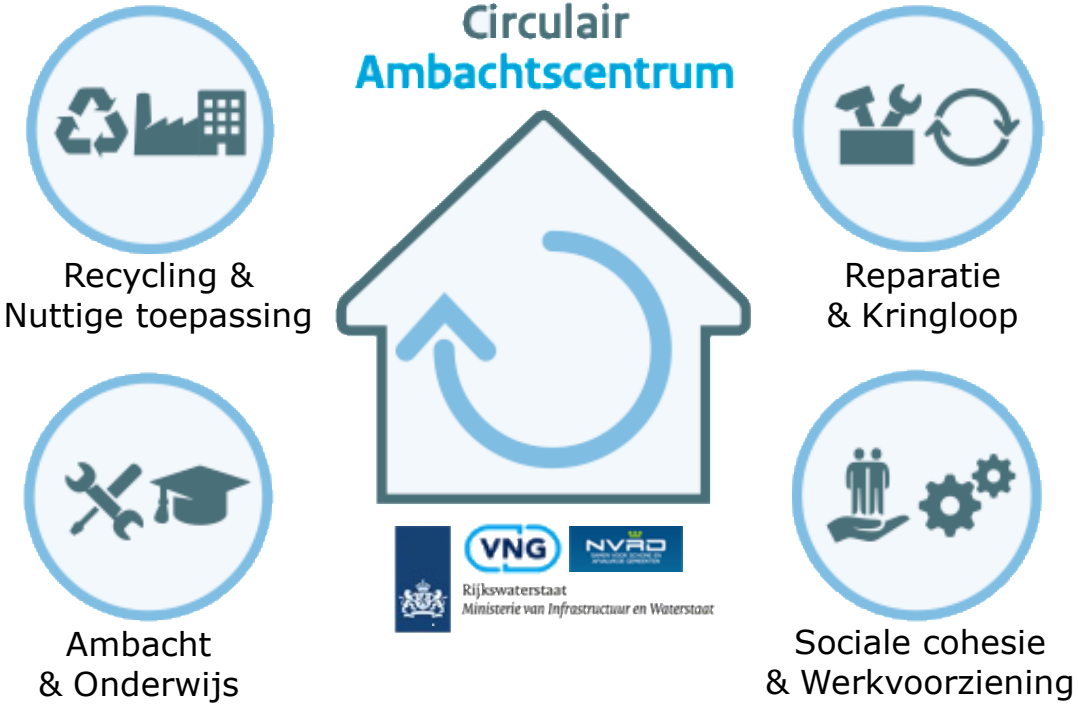
Wekelijks inzamelen van PMD geeft minder stank en ruimteverlies in/rondom huis. Deze extra service verhoogt de afvalstoffenheffing met circa € 15.

Wat vindt u het belangrijkste?

1. SERVICE
2. KOSTEN

Icoonproject van het Rijk: Circulair Ambachtscentrum

Samen aan de slag voor *reuse, repair, refurbish en repurpose:*

1. Milieustraat
2. Recyclingbedrijven
3. Kringloop
4. Repair café
5. Maakbedrijven
6. Onderwijs
7. Dagbesteding
8. Werkvoorziening

www.vang-hha.nl/circulairambachtscentrum

Wat voor milieustraat wenst u?

1. Kostenefficiënte stortlocatie
2. Circulair Ambachtscentrum ‘op eigen schaal’
   (wat kan én wil de gemeenschap?)

kosten stijgen sterk als we niets doen

Ons restafval wordt extra fiscaal belast vanaf 2025.

Nieuwe afzetcontracten worden ook duurder.

Minder restafval is minder kosten.

Daarvoor moeten we investeren.

Kosten gaan voor de baat.

5) Zijn we bereid “nu” te investeren om “later” te oogsten?
   a) ja
   b) nee
   c) ja, mits de verwachte terugverdientijd een horizon heeft van maximaal 10 jaar